

BORBO

Maribor, 19. aprila 1935 Leto III.

Posamezna številka Din 1.50 • Velja na mesec po pošti dostavljen Din 6.— za inozemstvo Din 10.— Uredništvo in uprava: Gregorčičeva ulica 26 Telefon 29-70 • Poštni čekovni račun 10.502 • Izhaja vsak petek • Oglasi po tarifi.

Štev. 15

Ne zaupajte marksistom!

Delavsko ljudstvo rabi svojega zastopnika. Tako slišimo dan na dan, tako pišejo in kričijo v svet posebno oni, ki si domišljajo, da je samo njim dana naloga, da rešijo našega delavca in da mu dajo vse pogoje dostojnega življenja. Marsikaj, kar zapišejo, marsikaj, kar povedo, imajo prav. Toda vse to je samo govoričenje in pisarjenje. Dejanj pa ni bilo. Kjerkoli v svetu so prišli ti propovedniki rešitve delavca na krmilo, povsod je ravno delavstvo doživelo še večja ponižanja in še večjih krivic. Razsodnemu človeku skoro ne more biti verjetno, zakaj je to mogoče. Na eni strani stalno povdarjanje, da je treba edino delavcu dati v roke vso moč, na drugi strani pa ravno takrat, kadar ima to delavstvo faktično vso moč v svojih rokah, največ bede med delavstvom. Kje je vzrok?

Vzrok je edino v tem, da vsi ti voditelji, ki svoj boj za korist delovnega ljudstva vodijo po pisanih načelih njihovega edinega Mesije Marksa, tedaj, kadar jih delavstvo postavi na krmilo, pozabijo na dane obljube in vse dobrote raspelijo med seboj, vse slabosti pa prepuščajo, da se proti njim bori kakor ve in zna delavec sam. Ni bil Mussolini oni, ki jih je v svoji državi onemogočil, ni bil Hitler mogočnejši, ki jih je popolnoma strl, ne morebiti v krvavem boju, ampak potem volitev in to celo potom tajnih takrat, ko so imeli marksisti prav za prav vso moč v svojih rokah in so bili oni tisti, ki so vodili vse državno življenje. Strlo in uničilo jih je njihovo nereso delovanje, njihova internacionala, katero so povzeli po Marksu tako, kakor je napisana, ne pa tako, kakor je narod to internacionalo sam pojmoval. Strlo jih je dejstvo, da so v najkritičnejših časih klečaplazili pred najstrožjimi zastopniki kapitalizma in se ž njimi pogajali. Narod je to opazil in spoznal, da tu zanj ni rešitve. Zato so marksisti propadli, zato so izgubili pri veliki večini narodov zaupanje, zato so veliki narod: usmerili svoje korake drugam. In ni jih več veliko, ki bi se zanašali na pomoč od strani okostenelega marksizma, ki jim vedno veliko obetam, pa nikdar ničesar ne nudi. In še nekaj so narodi dobro opazili. Kadarkoli in kjerkoli se je pokazala nevarnost, da bi domovini na en ali drug način škodoval nasprotnik, povsod so vodilni mogotci marksizma stali ob strani, v največ slučajih in to posebno pri nas, pa so zavzeli naravnost sovražno stališče.

Zanje domovina ne obstoja, oni smatrajo cel svet za svojo domovino. Zanje ni žalitev naroda, zanje ni naroda. Čeprav vidijo in bi jih morala zgodovina naučiti, da je geslo »proletarci vseh dežel združite se!« sicer lepo, toda že vsled narave človeka, neizvedljivo, še vedno varajo ljudstvo s tem geslom in ga zavajajo na stranpota. Odvrčajo ga s tem od glavnega vira ozdravljenja težkih neprilik, v katerih se nahaja. Ta vir je edinole v lastni domovini, edino tu je mogoče dati našemu delavcu poštenega zaslužka in tu brez vsake opore na zunanje delavstvo, ki se še nikdar ni zanimalo za težnje našega delavstva in se tudi ne bo, pa tudi nima nikake možnosti, da bi mu pomagalo. Kdor noče

Naša Velika noč pomenja prebujenje in vstajenje malega, teptanega človeka k boju za one pravice, ki mu kot gospodarju te z znojem in krvjo ohranjene zemlje pripadajo. Naše vstajenje kliče in vabi v naše vrste vse, ki trpe pomanjkanje in krivico, ki omagujejo pod sedanjimi krivičnimi prilikami, ki robujejo tujcu na zemlji, ki je njihova, ki nočejo več verjeti krivim pismoukom — ki pa še niso izgubili vere v moč svojega duha in mišic in vere v lepšo, svetlejšo bodočnost, ki mora priti!

Naš praznik ni Velika noč izkoriščevalcev, ki jo bodo slavili v tratenju nam ukradenega denarja morda kje po inozemskih letoviščih in zabaviščih. Mi imamo svojo Veliko noč, ki nam daje novih moči in svežih sokov za dosego smotra, ki ni več daleč in ki živi v naših srcih že od naše prve Velike noči, ko smo si, tovariši, podali roke in napovedali odločen boj vsemu, kar je gnilo in vsem, ki nas izkoriščajo.

Svoja kopja smo namerili brezobzirno na one inozemske in domače kapitaliste-izkoriščevalce, ki si na račun ubožanega malega človeka kupičijo milijone in ki nočejo vedeti, da ima tudi najneznatnejši delavec polno pravico do človeka dostojnega življenja. O sleparijah teh mogočnjakov je poročalo naše glasilo, ko so iz razumljivih vzrokov drugi časopisi molčali. Vedno in ob vsaki priliki smo se in se borimo proti onim nepotrebnim inozemcem, ki odjedajo našim ljudem najboljše kos kruha. Brezobzirno smo udarili in še udarjamo one, ki v svoji nadržanosti smatrajo naš narod za čredo sužnjev in ga v tem prepričanju sramote, zančujejo in zapostavljajo. Socialna pravičnost je bilo in ostane naše geslo!

Z našo prepotrebno brezobzirnostjo smo si nakopali mnogo sovraštva. Nas to ne moti, ker vemo, da imamo prav zato tudi mnogo iskrenih prijateljev v vseh vrstah, ki se bore z nami ali pa z največjimi simpatijami spremljajo naše delo.

Mnogo je zatiranih in izkoriščanih in je armada, ki je z nami mogočna. Ne štejejo svojih simpatizerjev po imenih, po številu. Mi vemo, da kdor ljubi svoj narod in svojo zemljo in komur je za socialno pravično ureditev družbe, mora biti naš.

Pobjijali smo in še pobijamo ona stremjenja, ki hočejo pod krinko nacionalizma izkoriščati uprav malega človeka in si pod krinko laži-nacionalizma kupičiti

poznati domovine, kdor ji v najvažnejšem trenutku z raznimi sabotajami in stavkami poskuša škodovati in daje s tem oporo zunanjemu sovražniku, ta ne more biti pravi in iskreni zastopnik nacionalnega delavca, ta za njega ne more doseči nikakih koristi, ker mu je on isti, kakor tujec.

Zato se mora jugoslovansko delovno ljudstvo zavedati, da z izvolitvijo marksistično orientiranih ljudskih zastopnikov ne more biti pomagano našemu človeku, da taki zastopniki tudi nikdar ne bodo vpoštevani, ker stoje na anacionalnem, brezdomovinskem, narodu in državi škodljivem namišljenem internacionalizmu, katerega se poslužuje v naj-

Naša Velikanoč

premoženje. Mi vemo, da tak nacionalizem ni ljubezen do naroda in države, temveč samo stopnjica k materijalnim ali pa političnim uspehom. Mi ljubimo to zemljo zato, ker verujemo vanjo, ker nam mora nuditi življenje, kruha, ker smo vezani na njo, ker nam je sveta, z znojem in krvjo naših prednikov oškropljena.

Naša vera je realna, ni utopija. Svo-

bodni gospodarji na tej zemlji od nekaj, bomo imeli moč dovolj, otrestit se pijavk in vsega, kar utesnjuje naš polet. Sile imamo dovolj, da ustvarimo sebi in zanamcem boljše prilike!

Naša Velika noč! Praznujemo vstajenje Boga in vernjemo v naše končno vstajenje. Mi šele vstajamo. Mi sinovi te zemlje in tega naroda, mi borci za nacionalno in socialno pravičnost!

Nacionalisti ostanemo neločljivi!

Bliža se dan, ko bomo morali tudi nacionalisti javno izreči svojo voljo. Dasi se je storila velika napaka, da se je le malo vpoštevalo želje brezkompromisnih nacionalistov, ki zahtevajo, da pridejo v parlament samo nacionalisti brez kakih osebnih ambicij, je vendar naša dolžnost, da sedaj pokažemo, da stojimo neomajno za jugoslovansko državo. Ne samo jugoslovansko po nazivu, ne samo za Jugoslovane po državljanškem zakonu, temveč za jugoslovansko državo, katero so gradili in ustvarjali naši predniki, naši borci in naši revolucionarni jugoslovanski omladinci in za Jugoslovane po jeziku in srcu.

Ne sme nas motiti, da so se pojavile poleg nosilne državne liste gospoda Jevtića tudi še druge liste z nosilci, katerim ne moremo odrekati nacionalne zavednosti. Ne smemo dopustiti, da bi vsled tega nacionalisti šli razcepljeni k glasovanju. Vsak pravi nacionalist se mora zavedati, da so volitve, če že morajo biti, zato, da pokažemo tudi mi svojo voljo ne glede na osebne simpatije ali antipatije do enega ali drugega kandidata in da ne smemo vsled svojih osebnih čustev prepuščati bojnega polja sovražnikom.

Nacionalisti moramo videti pred seboj samo skupnega sovražnika. Tega pa vsi poznamo. Naš sovražnik je bil, je in ostane separatist in anacionalni marksist. In proti njima mora biti naš boj neizprosen.

Pojavlja pa se kočljivo vprašanje, kaj naj storimo z onimi, ki so — čeprav znani kot nacionalisti — postavili svoje liste, in gredo v volitve s programom, kateremu ne moremo odrekati naših simpatij, o katerih ne moremo reči, da so

večji meri ravno oni, ki naše delavstvo najbolj zatira in to je — mednarodni kapital.

Naš delavec more pričakovati rešitve le pri onih, ki jim je država in narod nad vse! Le tak zastopnik bo dosegel za našega delavca uspeh in rešitev iz brezupnega stanja, ker bo delal zanj z iskreno ljubeznijo, ono ljubeznijo, ki jo more imeti do lastnega sorojaka le oni, ki ga spoštuje in ceni pred vsem tujim.

Zato delavec 5. maja ne more dati svojega glasu marksistični listi dr. Topalovića, ampak le listi B. Jevtića, na kateri kandidira veliko število delavcev in takih, ki razumejo položaj našega delovnega ljudstva.

anacionalni. Našega svarila pred postavljanjem list na žalost ni nikdo vpošteval in tako smo danes postavljeni pred dejstvo, da bo veliko glasov pravih, iskrenih nacionalistov izgubljenih za nas in bodo v korist našim najhujšim sovražnikom.

Za nas so brez dvoma prišle volitve prekmalu in proti naši želji. Nehote pa so odprle vrata na stečaj onim, ki se jih bodo poslužili samo zato, da bodo pozneje poskušali zopet rovati proti državi. In tem koristijo, čeprav nehote, oni nacionalisti, ki so vsled osebnih razračunavanj prišli do prepričanja, da jim je nemogoče sodelovati na nestrankski listi gospoda Jevtića, kjer bi bili lahko dobili mesta in gredo v volilni boj ločeno.

Naj bo naša vera v skupščino kakršnakoli, pred očmi moramo imeti dejstvo, da bo vzpostavljena in da je naša dolžnost, v njo spraviti čim več iskrenih, poštenih in brezpogojnih jugoslovanskih nacionalistov, ki bodo nepremagljiva barikada vsem, ki bi poskušali rušiti državno in narodno edinstvo, vsem, ki bi želeli v državi sami ustvariti meje, ki bi ločile pleme od plemena. In v branilcih teh barikad je naša sila, je naša moč. Na teh barikadah se mora zlomiti vsaka sila nasprotnika. Na teh barikadah morajo ostati naši zaupniki do konca.

Zato je dolžnost vsakega iskrenega nacionalista, da podpre listo, ki ima največ možnosti za zmago in na tej listi mora biti največ naših. Vsi oni pa, ki bodo prišli v skupščino s svojimi listami, ki isto tako zagovarjajo državno in narodno edinstvo, ki so z nami enih misli, ki jim je država nad vse, pa bodo morali v skupščini našim zastopnikom prožiti roko, da bodo vodili skupno borbo proti najhujšemu sovražniku: plemenskem separatizmu in anacionalnemu marksizmu.

Kadarkoli bi prišlo samo namigavanje na kakšno ureditev države v smislu želja verskih ali plemenskih separatistov, ali pa internacionalnih marksistov, morajo vsi oni, ki jih bodo poslal v skupščino jugoslovanski nacionalisti, stopiti v strnjene vrste in v kali zatreti vse temne namene naših skupnih nasprotnikov.

Takrat bo moral tudi v skupščini odjekniti klic:

Nacionalisti zbor!

Širite „BORBO“

Iz dravogradsko-prevaljskega sreza

Gospodarska in socialna politika v obmejnem dravogradskem srezu

Naš prevaljsko-dravograjski srez sestoji iz dveh glavnih dolin, »koroške« Mežiške doline in »štajerske« Dravske doline. Dočim je prebivalstvo v dolini, zlasti po večjih vaseh in trgih pretežno delavsko in obrtniško, so neutrudljive kmetijske roke ustvarile na tisoče skrbno obdelanih polj in travnikov po hribih in gorah do tisoč metrov višine, ponekod še višje.

Gospodarske in socialne razmere so slabe. Zlasti trpita kmet, slabo zaposleni obrtnik ter slabo plačani ali celo nezaposleni delavec. Kmetu zapira dolga državna meja gospodarski razmah in predvsem prodajno možnost, saj je od naših večjih mest, kjer bi mogel vnovičiti svoj pridelek, preveč oddaljen, polovica njegovega gospodarskega interesa ozemlja pa je odrezana z državno mejo. Zato je zelo prijetno odjeknilo zadnje potovanje gosp. bana dr. Puca po našem srezu, ker je gosp. ban pokazal veliko širokogrudnost s tem, da je priporočal obmejnemu organu večje zanimanje in večjo obzirnost za obmejne gospodarske interese.

Tudi socialne razmere niso ugodne. Zastoj dela v premogovnikih, redukcija dela po železarnah in kamnolomih, pa tudi v drugih panogah gospodarskega življenja — vse to je ustvarilo slabe socialne razmere. Mezde in pokojnine, zlasti one delavskih staroupokojencev, so tako nizke, da delajo sramoto tistim, ki bi lahko pomagali, pa nimajo volje, težke skrbi pa tudi tistim, ki bi radi pomagali, pa ne morejo.

Naše obmejno učiteljstvo

Med tiste stanove, ki bi radi pomagali povsod, kmetu, delavcu in obrtniku, moramo pred vsem šteti naše narodno zavredno obmejno učiteljstvo. V vseh pomembnih akcijah in pri dobrotelnih prireditvah najdemo povsod učitelje kot tajnike, p o s l o v o d e č e podpredsednike, izvrševalce dobrotelnih prireditev in nabiralce prispevkov. Tako delo je na porno in zlasti nabiranje med našimi obrtniki in uradniki za trajni čas, za daljšo dobo nemogoče, ker bodo, če se gospodarske razmere ne izboljšajo, tudi ti stanovi obubožali. Zato je šlo zopet učiteljstvo korak naprej. Že leta in leta razglablja na svojih zborovanjih, sejah in sestankih, kako bi se moglo ustvariti drugo, nove in boljše možnosti za izhod iz te gospodarske stiske in socialne bede posebno v obmejnih krajih. Odločilo se je za široko razpleteno zadrugarstvo, v katerem bi pritegnili prav vse stanove tako kmete kakor obrtnike, delavce in uradnike, zasebne in državne. Taka, na široki ljudski podlagi zasnovana zadruga za cel srez naj bi vsem pomagala, nakupovalcu in prodajalcu, bila pa tudi regulator in svetovalec za vse naše gospodarske, socialne in prosvetne razmere pri vseh tistih naših državnih ustanovah in političnih inštancah, ki imajo nalogo, da skrbijo za blagostanje svojih državljanov.

Glavna pobornika te široko zasnovane obmejne zadrugne akcije sta g. Galob Rudolf, predsednik srezkega učiteljskega društva J.U.U. ter gospod

Doberšek Karol

šolski upravitelj na Prevaljah, znan delavski socialni delavec ter kmetijski gospodarski strokovnjak. Da se lepo zasnovana zadrugna misel omogoči in da rodi zaželjene sadove, naj pri zadrugi ne delujejo le učitelji, marveč prav vsi stanovi, zlasti pa znani gospodarski strokovnjaki izven učiteljskih vrst, predvsem pa sreski domači poslanec. Zato so se obmejni kmetje, delavci, obrtniki in drugi sloji odločili za takega kandidata, ki bo zadržano delo ne samo razumel temveč tudi stalno in smiselno podpiral.

Poznavalci obmejnih potreb so se zato odločili za učitelja gosp. Doberška. Pa ne samo radi tega, ker je učitelj, ampak radi tega, ker je strokovnjak v vseh

kmetijskih in delavskih gospodarskih vprašanjih. Gosp. Doberšek je na kandidaturu pristal na prigovarjanje kmetov, ki ga poznajo in delavskih organizacij ter obrtnikov, ki ji je znano dolgoletno vztrajno delovanje gosp. Doberška za prave ljudske interese.

Duševno okostenela skupina marksistov v Guštani

Takšno je dejansko stanje kandidature g. Doberška. Izmišljotina in ogabna politična laž pa je trditve nekaterih prezagrizenih guštanskih marksistov, da so postavili Doberška za kandidata kapitalistični gospodje. To izmišljotino trditve marksistov jasno pobija tudi kandidatura g. inž. Lenarčiča Milana na Jevtičevi listi v dravograjskem (prevaljskem) srezu.

Guštanski marksisti tudi ne razumejo kako je mogel poprej »rdeči« Doberšek iti na listo gosp. Jevtiča. Ko bi bili manj politično strankarsko zaslepljeni, pa bi to kaj lahko razumeli. Njih vodja je izjavil, da hočejo voliti doktorja Topaloviča, advokata v Beogradu zato, da pokažejo, da so še »rdeči«. Torej samo zato.

V ozadje sta se umaknili obe naši najmočnejši domači stranki in njihovi člani so dobro razumeli zahtevo časa: Proč s strankami, naj se začne skupno, resno in načrtno gospodarsko delo. Samo naši trdoglavni marksisti hočejo v ospredje s svojo stranko, ki je le skrupulno iz »filk« raznih ponesrečenih zastarelih struj delavskega ali pa tudi nedelavskega marksističnega gibanja. In komaj se je začel njihov sedanjí politični boj, že so privlekli svojo staro šaro marksističnih metod na dan. Že se javno sklicujejo na nauk dunajskega Žida dr. V. Adlerja: »Prej ne bo miru, predno ne bodo viseli vsi »farji« na vešalih«. Ali se tako dela za blagor ljudstva? Ali naj gremo v nove boje »krvave in nekrvave«, v katerih bo zopet opeharjen samo mali človek, ne pa marksistični gospodje — kapitalisti? Kdo ne pozna iz svetovne vojne tiste tolažilne maže za stradajoče delavce: »Durchhalten!«, to je vztrajanje v gladovanju, »Wir halten durch.« Tisti, ki so to kričali, so imeli namreč polne žepe denarja in polne srambe živčevja in med temi niso bili redki marksistični gromovniki. Podobno je tudi z našimi bogatimi marksističnimi voditelji: da je le rdeča zmaga, da je le dovolj in še več dohodkov za voditelje, delavstvo naj pa strada!

Lista g. Jevtiča

s svojim programom in vlada g. Jevtiča z vsem svojim dosedanjim uspešnim delom pa nudi gospodarsko in socialno izboljšanje. To pa je le mogoče ob sodelovanju vseh stanov in vseh pravil Jugoslovanov ob absolutni opustitvi vseh stanovskih in strankarskih bojov ter ob čuvanju notranjega in zunanega miru. G. Jevtič je že doslej s svojim delom dokazal, da hoče svoj lepo zasnovani program izvesti in prav radi tega kandidira tudi

g. Doberšek Karol

na listi g. Jevtiča. Pomagati obmejnemu kmetu, zaskrbljenemu obrtniku in našemu delavcu, to je napolnilo g. Doberška, da ne kandidira na listi dr. Topaloviča. Z golo hujskarijo se ljudstvu ne more pomagati v sedanjih časih in lepa rdeča barva je sicer primerna za draženje gotovih živali, ni pa za odpravo gospodarske in socialne krize.

Gospod Doberšek pa ni vsled tega in ne bo prav nič manj bojevit borec za pravice naroda, iz katerega je izrasel in med katerim z uspehom deluje že nad 25 let kot učitelj gospodarsko in socialno.

Naj 5. maja ne ostane nikdo doma, naj gre vsak volit Jevtičovo listo in g. Doberška. Pogubno bi bilo za naše gospodarske in socialne razmere v našem srezu, če bi vsled neuvidevnosti in ma-

lomarnosti ne dobili svojega domačega ljudskega n a r o d n e g a poslanca.

Trenutno politično stanje

Kakor v vseh drugih srezih, se je tudi v dravograjskem srezu pojavilo vse polno kandidatov, po večini ljudje, ki so doslej skrbeli le zase in gospodarili le sebi v korist, sedaj pa hočejo biti naenkrat veliki narodni prijatelji in izborni gospodari. Na Jevtičevi listi je hotelo kandidirati kar sedem kandidatov, kar je dobro znamenje zato, katero listo smatra ljudstvo za najboljšo, ali pa špekulanti za tisto, ki bo sigurno zmagala. Nekaj kandidatov se je prostovoljno umaknilo, drugi so se pod silo razmer morali umakniti in sta ostala na tej listi le dva kandidata.

Če bo lista dr. Topaloviča potrjena, se bo bil boj najostreje med g. Doberškom in njegovim sreskim kandidatom (g. Erženom) oziroma med listo dr. Topaloviča in Jevtiča. Več šans ima g. Doberšek ker ima poleg večine delavcev in upokoencev za seboj tudi večino obrtnikov in zelo mnogo kmetov, posebno iz vseh tistih krajev, kjer je tako uspešno deloval med našimi kmeti, ko je tam služboval, njegovo delo pa so spoznali kmetje tudi že iz sosednjih krajev. Lista gosp. Jevtiča z g. Doberškom kot sreskim kandidatom je za dravograjski srez res prava lista

kmetskega in delavskega ljudstva

ker je nosilec liste gosp. Jevtič že od nekdanj pristaš in ugleden član kmetskega združenstva, g. Doberšek Karol pa je po vsem svojem sedanjem delovanju oboje: **kmetski in delavski človek**. Smešna, naravnost blazna pa je trditve vodje guštanskih marksistov, da je marksistična lista dr. Topaloviča lista kmetskega in delavskega ljudstva. Smešnost take trditve se da otipati: dr. Topalović je petičen advokat iz Beograda, ki pa svoje advokature ne vrši več, ker si je znal najti še boljše stalne dohodke v raznih delavskih inštitucijah, Viktor Eržen je pa urednik »Volksstimme«. Ali naj bosta to prava delavska zastopnika? Ali imata naše ljudstvo res za tako zaslepljeno, da jim bo verjelo? Saj ima ljudstvo že izkušnje s Seljačkim kmetskim klubom, v katerem pa so sedeli samó in sami advokatje!

Ali misli dr. Topalović in njegov sreski kandidat, da je delavstvo še željno večnih papirnatih bojov pod firmo razrednosti v korist raznih marksističnih voditeljev?

Gosp. Doberšek na delu kot kandidat Jevtičeve liste

Kakor je bil vedno neumorno delaven od svojih mladih let, je g. Doberšek delaven tudi kot kandidat za Jevtičovo listo. Skoro dnevno ima po manjših hribovitih krajih manjše sestanke, v večjih krajih pa same lepo uspele shode. Poleg vse te prezaposlenosti pa tudi sedaj ne pozabi na socialne potrebe svojega ljudstva, kar se je posebno pokazalo v Lešah.

Leše.

Naš Doberšek tudi sredi volilnega boja, ko se mora otepati raznih obrekovanj, sumničenj in natolcevanj raznih političnih špekulantov, ni pozabil na svoje delavce. Podjetje je premogovnik opustilo in 400 ljudi je postalo brezposelnih. Da preskrbi svojim rojakom-trpinom vsaj majhen zaslužek, je v svoji dobrosrčnosti in delavnosti dosegel dvoje: da morejo delavci po nekod še iskati zadnje ostanke premogovnih žil in da morejo sicer z veliko težavo pridobljeni premog tudi s primernimi cenami prodati. Gosp. Doberšek je obiskal vsa večja podjetja

v srezu, pa tudi izven sreza v Celju in Mariboru ter priskrbel kupce za premožleških delavcev.

Zainteresiral je baš kot kandidat Jevtičeve liste tudi naše oblasti, da so in še bodo podprle leške rudarje. Pa še nekaj. Mislimo, da smemo to že izdati: Na svojih potovanjih kot sreski kandidat je gospod Doberšek prišel na sled novim možnostim daljše zaposlitve premogovnih delavcev. Želimo, da se tudi ta prizadevanja g. Doberška posrečijo, ker bi bila velika sreča za stotine delavskih družin in velika razbremenitev skrbi, ki jih ima državna uprava z oskrbovanjem brezposelnih.

Guštani.

Polomija konservativne klike guštanskih marksistov.

Zadnje nedeljo je imel gosp. Doberšek kar tri lepe shode. Dopolodne na Muti, ob 2. popoldne v Kotljah in ob 4. popoldne pa v Guštanju. Prostori v gostilni gosp. Milonika, kjer se navadno vršijo vsi shodi, so bili zasedeni do zadnjega kotička. Na shod je prišlo tudi nekaj marksistov s svojim vodjem g. Juhom Lukijem starejšim in mlajšim. Shod je vodil predsednik krajevnega volilnega odbora Jevtičeve liste gosp. Jelenko Miloš, ki je posebno povdarjal uspešno delo g. Jevtiča. Nato je v daljšem, lepem in jasnem govoru pojasnil g. Doberšek svojo kandidaturu ter razvil svoj gospodarsko-socialni program. Po govoru g. Doberška se je oglasil k besedi g. Juh Luka. Poštožil se je radi letakov o imovinskem stanju g. dr. Topaloviča (bogve, če gosp. Juh gospoda sodruga dr. Topaloviča sploh pozna? Op. ur.). Obenem je porabil otipljivo neresnico, da je gosp. Doberšek kandidat kapitalistov in pojasnjeval, da bodo marksisti volili dr. Topaloviča radi rdeče barve ter pozval navzoče, naj 5. maja glasujejo za dr. Topaloviča. Njegov nadebudni sin Luka in še nekaj njemu več ali manj sorodnih mladeničev je kakor na komando zaploskalo in zarjavelo. G. Juhu je temperamentno odgovoril g. Gačnik, ki je javno izrazil svoje mnenje, da mora biti dr. Topalović le precej imovit človek že po svojem položaju ter se čudil, da so se mogli radi skromnih lepakov marksisti tako razburiti. Nadalje je g. Gačnik z jasnimi argumenti izpodbil lažljivo trditve gospoda Juha, da so gosp. Doberška postavili za kandidata kapitalistični gospodje ter se zgražal, da se marksisti zaletavajo baš v kandidaturu g. Doberška, ki je za delavce že toliko storil in žrtvoval ter riskiral ponovno tudi že svojo eksistenco. Z »sram vas bodi tolike nevhvaležnosti« je gosp. Gačnik zaključil svoj temperamentalni govor, ki so ga sprejeli zborovalci z navdušenjem in frenetičnim odobravanjem; g. Juh pa je pozval svoje verne somišljenike, naj zapuste zborovanje. Gotovo je mislil, da se bo na ta njegov glasen poziv izpraznila cela dvorana, toda odšel je z njim njegov sinek Luki, pa še trije delavci, vsi ostali pa so ostali v dvorani. Ko je g. Juh videl, da skoro nikdo ni šel za njim, je politično osramočen, še sam zopet pricapljial nazaj. G. Doberšek si je s tem tako sijajno uspelim shodom močno utrdil svoj položaj tudi v Guštanju.

Prevalje.

Čim bliže prihajamo volitvam, tembolj postajajo ugodna tla za gosp. Doberška, tukajšnjega šolskega upravitelja. Gotovi gospodje okoli neke politične stranke so mu sicer zelo nasprotni, pa če tudi je bil gospod Doberšek vedno zaveden in napreden Jugoslovan. Toda g. Doberšek pridobiva med delavci, kmeti in obrtniki zlasti sedaj, ko je že znano, da je njegova kandidatura na listi gosp. Jevtiča sprejeta. Temu sprejetju so se od strani raznih gospodov špekulantov delale velike težave, toda pripravnosti ljudstvo se je zavzelo za moža kakor je g. Doberšek. Saj pa je imel med tem ljudstvom že nešteto gospodarskih strokovnih poljudnih tečajev in nad 30 tisoč cep-

Ijenih drevesc iz njegove skrbno negovane šolske drevesnice krasi naše kmetijske sadonosnike. Seveda, kdor nj videl, ali pa ni hotel videti ogromnega Doberškovega brezplačnega gospodarskega in socialnega dela, ta ga ne bo videl. Volil bo tiste, ki so doslej delali le za sebe, za svoj »kšeft«, pa bodo baje šele odslej delali za naš ubogi narod. Šele sedaj so spoznali njegovo trpljenje. Res čudno...

Vuzenica.

Na shodu gosp. Doberška je bilo navzočih okrog 100 volilcev, ki so skrbno sledili njegovim izvajanjem; zanimanje za Doberškov govor je bilo tem večje, ker so kmetije iz širne vuzeniške občine zavedni zadrugarji. Vodja zadruga v Vuzenici je inteligentni in gospodarsko-po-

Mežica

Volitve v narodno skupščino se bližajo, zato postaja tudi pri nas vedno bolj živahno. V nedeljo, dne 14. aprila je bil napovedan volilni shod dr. Topalovičeve opozicijske liste. V našem srezu kandidira na tej listi mariborski novinar in urednik »Volksstimme« g. Eržen. Na shodu, boljše sestanku, je bilo mnogo radovednežev, med drugimi tudi precej žensk, močna skupina narodnega delavstva in nekaj celo komaj šoloodraslih otrok. Pričakovali smo, da bo kandidat razglabljal probleme našega sreza, na žalost pa o tem ni črnil niti besedice. Imel je le poučno predavanje, sestavljeno tako, da ga lahko uporabljajo za mesto in deželo, za jug in sever. Kaj naj od takega kandidata, oziroma poslanca, ki živi v mestu in sploli ne pozna naših obmejnih gospodarskih in socialnih prilik, še manj pa ljudi in njih težave ter potrebe, pričakuje naš brezposelnih delavec, rudar, kmet, upokojenec, obrtnik in nameščeneec, ako izjavlja, da ne obljudlja nič, pač pa da bo v parlamentu razgrajal, kar je bila vedno naloga opozicije. Taki poslanci so še vedno prihajali domov praznih rok, ker so pač v opoziciji, delati jim ni treba, ker so v opoziciji, uspehov nimajo, ker so v opoziciji, neuspehe opravčujejo s tem, da je pač težko kaj doseči, ker smo v opoziciji, svoje volilce tolažijo, bo že boljše, smo pač še vedno v opoziciji, počakajte, da pridemo na krmilo! Tistega krmila nikoli ne bodo videli, še manj seveda krmarili. Zato je pa nesmiselno voliti ljudi, ki bodo sicer prejemali poslanske dijete, dosegli pa nič. Mi hočemo imeti poslanca v srezu, da nam bo vedno na razpolago. Narodni poslanec mora živeti med svojimi volilci, se zanimati za njih potrebe in težave in nesebično zastopati interese vseh, ki so ga izvolili. Veleposestnik in industrijalec zastopa le svoje interese, kar je tudi razumljivo. Mali človek pa rabi svojega zastopnika, ki je bil postavljen iz preprostega delovnega ljudstva za kandidata v našem srezu, t. j. gospod Karel DOBERŠEK iz Prevalj, ki ga poznajo povsod kot poštenega moža in neustrašenega borca za pravice malega človeka, tako za nas delavce, kmete, obrtnike kakor tudi nameščence. Saj ni treba en čeber pameti za spoznanje, da mora biti g. DOBERŠEK naš poslanec. Naša dolina je sicer bogata na lesu in rudah, a narod je sestradan in reven, ker vse to ni njegovo! Zato 5. maja vsi trezni na volišče za DOBERŠKA!

Črna-Zerjav

Več kot 16 let je že minulo, odkar so se vršili v naših krajih ljuti boji za svobodo naše Jugoslavije. Od tega časa je v naši zlati svobodi preminulo več kot 16 političnih strank, za katerimi pa nič preveč ne žalujemo, bilo in minilo je več kot 16 režimov, a Jugoslavija, naša velika in lepa domovina nam je ostala. V težkih časih živimo, nihče ni zadovoljen, a najtežje je danes malemu človeku, kmetu, delavcu, obrtniku, najemniku, upokojujencu. Cene so padle, dela in zaslužka ni. Ravno v tem težkem času nas kliče država, da izvršimo svojo dolžnost s tem, da gremo 5. maja na volišče in od-

TUDI TI

postani naročnik »Borbe«! S tem koristiš sebi, ker se »Borba« bori za vse, ki so izkoriščani in moči potrebni!

lično zelo izobražen kmetijski sin gosp. Mravljak Viktor iz Št. Primoža. Gosp. Mravljak je namestnik gosp. Doberška na Jevtičevi listi. Kakor vse kaže, bo g. Doberšek dobil v Vuzenici veliko glasov. Prav tako! Rabimo izobraženega poslanca, ki ima smisel in srce tudi za kmetijske zadeve.

Libeliče.

Shod gosp. Doberška je bil zelo dobro posečen, tako, da boljše sploh ne bi mogel biti posečen noben shod. Libeličani poznajo gosp. Doberška še iz časov, ko je učiteljeval v sosednjem Žvabeku, kjer je imel celo vrsto kmetско-zadružnih tečajev. Pogosto je prihajal na Suho in tudi v Libeliče. Najuglednejši kmetje so tu predstavniki gosp. Doberška v volilnem odboru.

damo svoje glasove onemu kandidatu na vladni listi, ki bo položil vse svoje moči in sile v aktivno in konstruktivno delo za dobrobit nas revnih in izkoriščanih obmejnih prebivalcev. Ako se ozremo nazaj v preteklost, nam prihajajo v spomin marsikateri bridki spomini, volili smo poslance, ki so jih nam usilili voliti smo tudi na povelje, volili smo kot podkupljeni. Saj se dajo volilci kupovati še danes, toda malo je več takih, volili smo tudi poslance, ki so bili pač postavljeni, a ne po naši želji. Volili smo jih v prepričanju, da bodo za nas kaj storili. Bridko razočarani stojimo še danes ob svojih grudi, ker do sedaj še nismo imeli ob meji poslanca, ki bi se z vso vnemo in resnostjo lotil obmejnih prilik, vsak je imel pač dobro voljo pa slabo meso. Delavci, kmetje, obrtniki, upokojenec, nameščenci! Zopet se vam bodo ponujali taki poslanci, zopet se bo na vas pritiskalo, da oddaste svoje glasove za industrijalce ali za importirane kandidate, ki kandidirajo na opozicijski listi, n. pr. dr. Topalovičevi, ki je marksist in o katerem biše beograjski list »Rad i Trud« (Delo in trpljenje), da je A. Živko Topalović nekdanji štipendist, sedaj kot komoraš večkratni milijonar, da ima svoj osebni avto, šoferja, garažo, nepremakljivo imetje in se ga smatra za enega najbogatejših ljudi v Beogradu. Za to javno trditve o dr. Topaloviču odgovarjata pred sodiščem in zakonom Štefanovič Dušan in Vučičević Dragotin, oba v Beogradu in podpisana na časopisu, ki je vse to o Topaloviču pisal. Dr. Topalovičev kandidat za naš srez je urednik časopisa iz Maribora! — Kaj naj pričakujemo od nam tujega poleg tega pa še opozicijskega poslanca mi zapuščenici in pozabljeni obmejni prebivalci? — Konec mora biti naših sedanjih bridkih razočaranj. Kot zavedni Jugoslavljanji hočemo voliti našega pravega domačina gosp. D o b e r š e k a, zastopnika pozabljene meje, ki kandidira na listi gosp. Jevtiča.

Podpeca

Tudi naš skriti gorski kraj pod sivo Peco je zjel val volilnega gibanja. Menda bodo 5. maja volitve najbolj zanimive, kar jih pozna naša mlada Jugoslavija. Tekom šestnajstih let smo si prisvojili precej izkustva glede postavitve kandidatov za narodno skupščino. Dosti strank smo že imeli. Vsaka izmed njih je imela sijajen program. Nekateri so gradili, drugi zopet podirali in končni rezultat je bil enak ničli. Radi tega smo prišli do prepričanja, da je treba polagati posebno pažnjo na o s e b n o s t kandidata za narodno skupščino. Naš srez lahko zastopa edino le človek, kateri je absolutno pošten, nesebičen, zmožen in ki pozna naše kraje in vse stanove, kakor svoj žep. Odločno odklanjamo vsakega importiranega kandidata, ki ga imamo čast videti le nekaj dni pred volitvami, potem pa skrbi samo za to, kako bi svojo poslansko plačo najugodnejše naložil, srez in volilci pa so mu deveta briga. Od poslancev zahtevamo, da pride ob vsakem času med nas, da nam polaga obračun svojega dela in zastopa naše interese. Nam volilec je dolžan odgovora in svoji pošteni vesti tudi. Naš srez je obmejni srez in ga je treba kot takega v parlamentu zastopati. Obmejni srez ne sme imeti kader brezposelnih, ne sme imeti slabo plačanega delavca, kmet in

obrninik ne smeta skusiti bede, vse državne in privatne institucije morajo biti na višku. S tem prisilimo našega soseda, da s spoštovanjem gleda na našo državo.

Moža, ki bo zastopal naš srez v narodni skupščini, smo našli v osebi gosp. Karola D o b e r š e k a, šolskega upravitelja v Prevaljah. On je pravičen, objektivni in vedno v pomoč zatiranim, prava koroška grča, zrasla na naših lepih gorskih tleh. On pozna vse kotičke našega sreza, skoraj da vsakega človeka. Njemu edito zaupamo naše kraje. Odklanjamo tako zvane gospodarstvenike, ki jih že poznamo, kako znajo gospodariti za svoj žep. Odklanjamo razne sodruge iz vrst druge internacionale, ki še vedno trepajo naše delavce.

Naš klic je: V boj za pravico, poštenost in aktivno delo v državi! Vsi hočemo oddati svoj glas 5. maja kandidatu gospodu D o b e r š e k u!

Volilci!

Delavci, kmetje, obrtniki, nameščenci iz Mežice in okolice! Vabljeni ste na velik shod, ki ga priredi na velikonočni ponedeljek, t. j. 22. aprila ob 9. uri dopoldne v gostilni Toff v Mežici kandidat liste g. B. Jevtiča

g. Karel DOBERŠEK iz Prevalj.

ki je bil postavljen za kandidata od naših delavskih, kmetijskih, obrtniških in uradniških organizacij, torej iz delovnega ljudstva našega obmejnega sreza. On je pravi domačin in vnet zagovornik zadružništva. Pridite v velikem številu, ker le kdor bo volil, bo smel tudi kritizirati in zahtevati v slučaju potrebe pomoči!

Kako je prišlo do kandidate g. Doberška na listi g. Jevtiča

Naš srez je siromašen srez. Med prvimi, ki so se že leta in leta trudili, da pomagajo siromašnemu prebivalstvu, je bil gosp. Doberšek, šol. upravitelj v Prevaljah. Ljudstvo ga je radi njegove delavnosti in dobrosrčnosti vzljubilo ter ga želelo v vseh važnejših odborih za svojega zastopnika. Ko so bile pred kratkim razpisane volitve v narodno skupščino, se je med delavnim ljudstvom slišalo neprestano željo: **gospod Doberšek naj bo naš zastopnik v bodoči narodni skupščini!**

Dne 9. marca 1935 so se zbrali na poziv sreskega volilnega odbora v Dravogradu zaupniki iz sreza Prevalje in sicer je bilo tam 5 zaupnikov iz Mežice, 8 iz Črne, 6 iz Prevalj, 6 iz Guštanja, 2 iz Libelič, 4 iz Vuzenice, 5 iz Mute, 6 iz Marenberga, 3 iz Ribnice, 3 iz Vuhreda, 4 iz Brezna, 6 iz Dravograda, 3 iz Meže, 2 iz Sv. Primoža in 2 iz Trbojn, skupaj 64 zaupnikov. Posvetovali so se o kandidatih za volitve v narodno skupščino. Stavljeno so bili razni predlogi. Pri glasovanju, ki se je vršilo z listki, so dobili: Doberšek 49, Sedej 5, Lenarčič 4, Jenčič 3, Peruš 2 ter dr. Sušnik 1 glas. S tem je bil skoraj soglasno postavljen za kandidata za volitve v narodno skupščino g. Doberšek iz Prevalj. Nosilec državne liste gosp. Jevtiča ga je sprejel na svojo listo za srez Prevalje.

Na volilcih je sedaj ležeče, da pride gosp. Doberšek tudi v narodno skupščino, kjer bode lahko veliko več dosegel za naše ljudstvo, kakor pa je mogel do sedaj. Zato dne 5. maja vsi na volišče in glasujte tam listo gosp. Jevtiča in za sreskega kandidata Karla Doberška.

Marenberg

V soboto, dne 13. t. m. zvečer ob 8. uri je priredil sreski kandidat gosp. Doberšek v Brudermanovi dvorani volilni shod. Kljub temu, da je bil shod na delavnik in že pozno zvečer, se je zbralo nad 150 volilcev, ki so z velikim zanimanjem poslušali izvajanja g. Doberška, ki kandidira na listi gosp. Jevtiča. Shod je otvoril in vodil predsednik občine g. Franc Ternik. Kandidat je v poljudnih besedah razvil svoj program, ki

se naslanja na že razglašen vsedržavni program vlade g. Jevtiča. Zlasti je povdarjal, da se morajo strniti kmetije, delavci, obrtniki in nameščenci v skupno fronto, kajti le tedaj bode mogoče doseči izboljšanje naših žalostnih obmejnih razmer. Na primerih iz drugih držav, ki so bile pred desetletji še siromašne, a so s skupnim delom vseh dosegle izboljšanje položaja za vse, je dokazal, da more takšno delo biti uspešno. Zborovalci so burno pritrjevali njegovim izvajanjem ter obljubili, da mu hočejo pomagati pri njegovih lepah načrtih. — K besedi se je oglasil tudi gosp. Brezovnik Franc, kmet iz Sv. Janža, bivši župan občine, G. Vižinga. Dejal je, da je slišal že veliko dobrega od g. Doberška ter so bili za njega navdušeni zlasti kmetje iz Sv. Treh Kraljev, kjer je pred kratkim imel sestanek. Hotel ga je videti in slišati ter prišel daleč s hrbov na shod. Ni mu žal, da je prišel in ker je sam s svojega okoliša navzoč, hoče pridobiti vse kmete njegovga okoliša, da bodo šli na volitve in glasovali tam za gosp. Doberška. Prepričan je, da bo gosp. Doberšek dober poslanec, ki se bo bode brigal za kmeta in delavca tudi tedaj, ko bode izvoljen. Govorila sta še nato g. Hedl iz Sp. Vižinje ter g. Pernat iz Marenberga, nakar je predsednik zaključil lepo uspeli shod.

Vuzenica

Pri nas so odkrili močno žilo črnega premoga. Gospod Doberšek je ukrenil vse potrebno pri merodajnih oblastih za pridobivanje premoga potom posebne za druge. S tem bode dobilo dela in službka mnogo brezposelnih družin. Korist od podjetja bodo pa imeli vsi drugi sloji.

Ustanovila se je pri nas »Gospodarska zadruga«, ki jo vodijo gg. Viktor M r a v l j a k, sin posestnika iz Št. Primoža na Pohorju (namestnik sreskega kandidata g. Doberška, na listi g. Jevtiča), Alojz Peruš, predsednik občine Vuzenica in Volmajer Karl, učitelj. Že pričetek delovanja zadruga nam priča, da bode zadruga važna ustanova za naš kraj.

Celje

Kaj pa to pomeni?

V celjski »Novi dobi« od 12. aprila t. l. čitamo v članku pod naslovom »Regulacija Savinje pod Celjem« nekako pohvalno podjetje inž. Glige Taškovića, ki je prevzelo to delo. V članku se naštevajo velika delavnost te tvrdke. Z nekimi zadostjenjem se opisuje, da ta tvrdka zaposluje do sedaj 170 delavcev, dt pa jih bo v kratkem še več. Niti se ni pozabilo omeniti, da dela tvrdka z 2 trebilnima strojema (bagroma). Dopisnik pravi, da ima delavstvo za 10 urno delo 18 do 20 Din dnevno, strokovno delovne moči pa od 30 do 50 Din. Ker tu ni nikake pripombe, sklepamo, da se temu dopisniku zde te plače zadostne. Da je temu tako, pa nas prepričuje tudi nadaljni odstavek, v katerem piše tako-le: Hujskajoči, demonstrativni obhodi **nezaposlenih** delavcev po mestu tvorijo poglavje zase, saj so bili s prozornim namenom inscinerirani in aranžirani od ljudi, ki jim je brezposelnost mnogokrat izgovor za delomrznost in legitimacija za sramotno beračenje od hiše do hiše! Kritike, ki so bile iznešene na naslov podjetja, pa po mnenju dopisnika »Nove Dobe« niso upravičene, ker se ni vpoštevalo težkih dražbenih pogojev.

Tako torej. Radi, prav radi bi poznali dotičnega gospoda, ki se mu zdi mezda delavstva za 10 urno delo 18—20 Din primerna. In to za delo v blatu in vodi. Radovedni smo, koliko ima ta gospod plače in še bolj radovedni, kje on dobi tako poceni obutev in obleko, da si jo s takim »zaslužkom« lahko oskrbi. Preveč srca za našega delavca z omenjenim člankom ni pokazal. Ali ga torej ne pozna, ali pa noče poznati. Iz tega sledi, da je bil članek skombiniran »z združnimi močmi« — v kaki kavarni.

Čuvajte Jugoslavijo!

CELJE.

Iz sovražstva ali...

V soboto, na dan delegatskega zborovanja NSZ, je viseli kratek čas državna zastava v počastitev gostov tudi na poslopju tukšnje ekspoziture OUZD. Državna zastava je najbrže zelo bodla v oči uradnika istega zavoda Mar Jospa, kateri jo je, oziroma jo je pustil odstraniti. Zakaj? Ali niso člani tega urada tudi nacionalni delavci?

Radovedni smo, kaj poreko k temu gospodje iz vrst NSZ, kateri so v uravnem odboru SUZOR-ja in seveda tudi v ljubljanskem okrožnem uradu. V zadnjem času sploh opažamo, kako so začeli dvigati glave razni marksisti. Povod so jim dali gotovo oni gospodje, ki so si nadeli nalogo razbiti strnjeno fronto narodnega delavstva, ki se bori proti vsem takim laži-patriotom in je takšnim »nacionalnim samozvanim voditeljem« že davno obrnilo hrbet!

Naše zdravstvo

Zadevno ministrstvo izdaja vsakoletno statistike o zdravstvenem stanju prebivalstva Jugoslavije. So to žalostne in porazne številke, ki pričajo, da je naša država glede bolnikov in splošnega zdravstvenega stanja na zadnjih mestih. Kako žalostno je že samo dejstvo, da na tuberkulozi umira leto za letom vse več ljudi in to kljub temu, da se z veliko vneto tako s strani države kot privatne inicijative grade zdravstveni domovi, ki so zgolj posvečeni lečenju tuberkuloznih. Procentualno je mnogo bolnikov, ki bolehalo še na raznih drugih kužnih boleznih, vendar stoji na prvem mestu tuberkuloza, ki letno pobere več stotisočev ljudi. Vzroke tej sovražnici našega naroda se išče mnogokje in kot že omenjeno, se tudi stori mnogo za zatiranje. Vendar vidnejših pozitivnih uspehov ni! In jih zaenkrat še ne bo, ker se tej bolezni ne zastavijo v okom tam, kjer je njen izvor in kjer so njene korenine.

Če pogledamo, med katerim slojem je največ primerov tuberkuloze, vidimo, da med delavskim in kmetijskim. Torej pri obeh dveh slojih, ki sta bila in sta v sedanjem času še bolj izpostavljena pomanjkanju in bedi, čisto še napornemu in zdravju škodljivemu delu. Znano pa je, da je za tuberkulozo najprimernejši objekt tam, kjer ni zadostne prehrane, kjer ni ugodnih higijenskih prilik in kjer se delovne sile posameznika izrabljajo prekomerno in v nehygieničnih delovnih prostorih. Tu je edini izvir zavratne bolezni in prav tu bi bilo potrebno stopiti bolezni v okom!

Zamislimo se samo v položaj recimo povsem zdravega, mladega človeka, ki pride kot tak v eno naših tovarn. Znano je dejstvo, da so naši tovarniški obratniki kljub tozadevnim predpisom urejeni v higijenskem oziru tako površno, da v kaki drugi državi sploh ne bi bilo dovoljeno obratovanje! Ventilacija je pomanjkljiva, v prostorih se praši ali pa smrdi. In nič

čudnega, če se človeški organizem, ki diha v takih prostorih brez prestanka dnevno osem in še več ur naleže bolezenskih kali. Je pa še to, da si tak delavec ob mizerni plači ne more privoščiti tečne in zadostne prehrane. Mora stradati, stanovati pa po raznih vlažnih kletnih in prostrešnih luknjah, kjer so prav tako legla tuberkuloze. In če ima tak proletarec še družino, morajo postati tudi otroci v takih stanovanjih in ob takim pomanjkanju tuberkulozni.

Mnogo na boljšem ni naš kmetijski človek. Posebno pa še v sedanji dobi, ko je popolnoma obubožan in prav tako izpostavljen stradanju in radi pomanjkanja sredstev ne more slediti raznim zahtevam, ki bi mu izboljšale domače higijenske prilike. Tudi pri tuberkuloznem kmetijskem človeku se kal bolezni prenaša iz roda na rod.

Razumljivo je, da danes prakticirani boj z ozirom na navadna dejstva proti tuberkulozi ne more uspeti. Razni zdravstveni zavodi, protituberkulozne lige itd. so negativne vrednosti, prav tako razni higijenski predpisi in tečaji — ker samo lečijo že splošno bolezen, ne morejo jo pa preprečiti.

Korak, ki bi v tem oziru res rodil pozitivni uspeh, bi bil: izboljšati življenjske prilike našemu delavstvu, kmetstvu, sploh malemu človeku! Nuditi mu zadostno in zdravo prehrano, higijensko urejena stanovanja in spraviti v red vse obrate, ki še danes ne odgovarjajo vsem zdravstvenim predpisom.

Naš list se že od vsega početka bori za vse zgoraj navedeno in je v jedru vsa ta borba tudi boj za boljše zdravstveno stanje jugoslovanskega naroda. Zavedajmo se, da je zdravje odvisno od čim ugodnejših življenjskih prilik in da se je vselej obneslo geslo: »Zdrav duh v zdravem telesu!« Skrbimo za našo bodočnost!

in dokler bo imela Evropa pred njo mesto zaupanja — strah. Strah večkrat ustvarja nevarne nasprotnike in Nemčija kaže vsak dan bolj, da se iz leta 1914, ni ničesar naučila. Tudi tedaj je nastalo svetovno klanje več ali manj iz strahu pred nemškimi imperializmom, ki je šel tako daleč, da ni priznaval nobenega naroda v Evropi. Vse je podcenjeval, nad vsem je hotel zavladati in vsem je hotel odvzeti samostojnost. In ravno tako postopa Nemčija danes. Lepo zvenečim besedam nemških vodilnih politikov o enakopravnosti in mirnemu sožitju z vsemi narodi nikdo ne verjame. Vsa je prepričan, da se za temi besedami skriva nasilje, katerega bodo Nemci pri prvi priložnosti izvršili nad svojimi sosedi in nato nad vsemi drugimi narodi. Ker je ta zavest ukoreninjena pri

vseh nemških in v prvi vrsti pri slovenskih narodih, se Nemčiji ne posreči doseči pravega prijateljstva.

To je sedaj jasno pokazala Ženeva in to bo pokazala vsaka konferenca na kateri se bo razpravljalo o stališču do Nemčije.

Izrek vsemogočnega Viljema, da ne rabi prijateljev, ker so mu ljubši sovražniki, je narodom ostal v spominu in nastop današnje Nemčije vsaj Slovanov ne more prepričati, da si želi iskrenega prijateljstva.

Mogoče je poljski da v Ženevi imel namen, Nemčijo opozoriti, da preneha s svojo imperialistično politiko, ki je posebno Poljski najnevarnejša, četudi so bile z ene in druge strani izrečene diplomatske zdravice nemško-poljskemu prijateljstvu.

Med nami...

Kaznovana razburljivost.

Znana družba, ki že nekaj časa zaseda prepirne dvorane št. 15 ali pa št. 50 na našem sodišču, je imela preteklo soboto zopet svoj dan. Nek gostilniški »prijateljski razgovor« je vzrok tem neštetim tožbam z ene, pa zopet z druge strani. Akterji so vedno isti. Žensko navado je v tem slučaju prevzel močnejši spol. Ta je pravzaprav voditelj vse akcije. Ni mu pa dovolj, da razračunava spor samo med prizadetimi, ampak se prav po nepotrebnem zaletava v ljudi, ki pri tem niso nič prizadeti. In tako je bilo tudi zadnjič, samo bolj žalostno se je končalo. Ta mož, ki je drugače trgovec, je imel poleg opravka na št. 15, še en opravke na št. 14. Na tej številki gre bolj za denarne stvari. Nesreča je hotela, da je v svojem velikem temperamentu pozabil, da ga je poklical sodnik — seveda kot toženca. Ker pa na tej številki ne poznajo »špasov«, kakor tam na št. 15, je bil kontumaciran in bo moral pač plačati, kar se od njega zahteva, če tudi sedaj godrnja po krivici.

Na št. 15 pa so jih to pot premestili v I. nadstropje tako, da bo ta stvar še imela opravka tudi na »višji številki«.

Ljudje pripovedujejo, da je petek nesrečen dan, to pot se je pa izkazalo, da je včasih tudi sobota precej muhasta.

Ko je bilo pa vse končano, so pa gospodi rekli: Also gemar...

Menda bo obratno. Te dni razširjajo gotovi elementi po mestu govorico, da bode v najkrajšem času premeščenih iz delavnice 84 delavcev in sicer samih zavodnih nacionalistov, ki nočejo trobiti gotovim ljudem v njihov rog. — Pozivamo, da naj vsak, ki čuje te govorice, takoj javi ime razširjevalca takih vesti, ki imajo prozoren namen, našemu uredništvu. Kdo je dal iniciativo za take govorice, nam je pa itak znano...

Maribor

ZIV ZAKOPAN — UMRL.

KDO JE BIV?

V nedeljo jutraj se je etila na Pob. žu pri Mariboru teška nesreča. Delavec Avgust Kelnarič je kopal vodnjak, pri tem pa ga je zasulo. Tako so prišle na lice mesta požarne brambe in še več drugih strokovnjakov, ki so se mučili do danes (17. aprila) dopoldne, da bi nesrečneža odkopali. Vse delo pa je bilo zaman. Delavec je umrl v velikih bolečinah in še vedno zakopan.

Ne odrekamo dobre volje vsem onim, ki so pomagali pri reševanju. Toda samo dobra volja je v takih slučajih premalo. O delu samem smo čuli razne kritike. In sedaj? Kdo je kriv smrti mladega delavca? Kdo je kriv, da se v več kakor 70 urah ni posrečilo nesrečneža odkopati? Kdo bo sedaj oni, ki bo prevzel

to krivdo nase?

Zdi se nam, da je to mlado življenje propadlo vsled nekakega samoljubja nekaterih, ki so si domišljevali, da so dovolj sposobni opraviti tako težko delo in niso pustili sposobnih in res izvežbanih strokovnjakov, da bi prevzeli to delo.

Treba bode tudi strogo preiskati zadevo glede govoric, češ, da so se nekateri, ki so imeli opravka pri reševanju delih, Nikakor se ne sme dopustiti, da bi padla kakršnakoli krivda na one, ki so pokazali veliko dobre volje, opustiti pa se tudi ne sme, da bi ušli zasluženi kazni oni, ki so povzročili smrt delavca s svojo malomarnostjo ali pa s tem, da v svojem samoljubju niso pravočasno poklicali na pomoč strokovnjakov, ki bi bili v stanu rešiti mlado življenje.

Smrt mladega, repkega človeka, ki je zdržal več kakor 70 ur v največjih mukah, vrže zelo slabo luč na vse one, ki so si domišljali, da so strokovnjaki, pa so vsled svojega breznadržnega in popolnoma nestrokovnjaškega delovanja zakrivilo pogubo človeškega življenja!

Sklep odbora NSZ najostreje obsoja način reševanja zasutega Kelnariča, zahteva preiskavo in najstrožje kaznovanje krivcev, ki bi se morali za slučaj zaznamovati.

Tozadevno pritožbo smo poslali na Min. soc. pol. in narodno zdravje gosp. Marušiča, na g. bana in državno tožilstvo.

Kdo se je prelevil? »Slovenec« od 14. t. m. med vrsticami omenja naš list in pravi, da smo se že večkrat prelevili. Za danes nimamo namena obširneje pisati o prelevljenju, vprašamo pa »Slovenca« in pa čitatelje, če ne bi bilo boljše, da bi »Slovenec« poročal tako-le mogoče statistično, kolikokrat se je že prelevil in kako se je prelevil. Zanimive bi bile letnice: 1914, 1917, 1918, 1924, 1928, 1929, 1931 in nazadnje 1934/35. Mi smo to prelevljenje videli. Mogoče bo pa pri njem še kedaj treba prelevljenja. — Zagotovimo pa »Slovenca« eno. Mi se ne bomo prelevili v načelu: Nacionalno-socialna država nad vse! Boj vsemu, kar diši po separatizmu in internacionalizmu!

Jugoslovanski nacionalisti!

Pomnite, da je bila naša država ustvarjena s sto in stotisoči žrtev. Vsaka ped naše zemlje je prepojena z njihovo krvjo!

Ne dopustite, da bi to zemljo izkoriščal kdorkoli samo v svoj osebni prid!

Oplašujte v »BORBI«!

Političen pregled

Poljski - da

Po Stresi, kjer ni bil dosežen nikak sporazum, so odšli diplomati v Ženevo, kjer so obtožili Nemčijo radi samovoljne kršitve mirovne pogodbe. To pot je bila zmaga Francije popolna. Razen skan dinavskih držav, so vse bile za obsodbo Nemčije. Če je bilo radi mnogih držav mnenje deljeno, ali bodo glasovale za obsodbo ali proti, je bilo za vse več ko gotovo, da bode Poljska glasovala proti. V Ženevi pa so vsi doživeli razočaranje in največje seveda Nemčija. Poljski zastopnik je glasoval za obsodbo.

Ali je to preokret poljske zunanje politike, ali pa naj se smatra samo kot povdarek, da se Poljska hoče točno držati določil mirovni pogodbe in ne priznava nikomur pravice, da bi jih samovoljno kršil, bo pokazala bodočnost.

Več ko verjetno pa je, da so nastopi

nemških narodnih socialistov v Gdanskem in v Šleziji v zadnjem času prav gotovo poljsko javnost precej razočarali in dokazali, da iskrenega prijateljstva med poljskim in nemškim narodom ni in ga ne bo, ker imajo Nemci interes, ki je za Poljsko največja nevarnost.

Glasovanje Poljske v Ženevi je v Nemčiji napravilo mučen vtis in pojavljajo se vesti, da bo Nemčija zahtevala končno jasnost glede prijateljstva Poljske. In če vsa ta dolgoletna in brezplodna pogajanja niso prinesla nikakih pozitivnih uspehov, so imela to dobro stran, da se bo končno pokazalo, kdo stoji za Nemčijo in na katerega prijatelja se Nemčija more zanesti. V tem oziru pa obstoja velika verjetnost, da pravega prijateljstva Berlin ne more pričakovati, dokler bo vodil politiko pruskim junkerjev

Vse potrebno

za Vaše stanovanje nudi solidno, točno in najceneje

NOVAK FRANC

Koroška cesta 8

Vetrinjska ulica 7

„Širite BORBO!“

Zdravilna vina

sveže morske ribe, kakor tudi sladkovodne, posebnost Majerične postvri. Hotelske sobe na novo opremljene, se priporoča hotelir

svetovno priznana z otoka Vis se točijo samo v restavraciji

„Novi svet“, Maribor, Jurčičeva 7 istotam se dobi dnevno (velika izbira)

JOSIP POVODNIK